

Nr 17.

Ankom till Riksdagens kansli den 14 februari 1913 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om övervägande, huruvida och i vad mån Konungens hov må kunna avskaffas m. m.

(1 Avd.)

I en inom Andra kammaren väckt, till statsutskottet hänvisad motion, nr 173, har herr *C. Lindhagen* hemställt, att Riksdagen ville anhålla, att Kungl. Maj:t måtte efter samråd med vederbörande taga under övervägande, huruvida och i vad mån det så kallade hovet och den i statsverkspropositionens första huvudtitel omförmälda hovhållningen skulle kunna avskaffas och i övrigt regeringsmaktens högste representant och andra kungliga personer befrias från en väsentlig del av den representationsskyldighet, som nu anses åligga dem, samt i följd härav den så kallade civillistan efter våra anspråk och tillgångar väsentligen nedsättas i riktning mot vad, som enligt utländska förebilder anses skäligen böra ställas till förfogande åt regeringsmaktens högste representant i republikanskt styrda länder.

Utskottet hemställer,

att ifrågavarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 14 februari 1913.

På statsutskottets vägnar:

F. CL:SON WACHTMEISTER.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
 från Första kammaren: herrar greve *F. Cl:son Wachtmeister*, *O. Jonsson*,
 friherre *J. T. Gripenstedt*, *A. N. Hahn*, greve *P. O. L. Klingspor*, friherre *C. H.*
Falkenberg, friherre *J. G. Beck-Friis*, *A. C. Lindblad*, *O. M. Strömberg* och *C. G.*
Ekman samt
 från Andra kammaren: herrar *A. Ekman*, *A. Wiklund*, *F. W. Thorsson*,
K. Starbäck, *J. A. Sjö*, *N. E. Lindberg*, *J. Ström*, *G. Odqvist* och *G. A. Molin*
 i Södertälje.

Reservation

av herrar *A. C. Lindblad*, *F. W. Thorsson*, *N. E. Lindberg* och *G. A. Molin* i Södertälje:

»Vid behandling av förestående motion har statsutskottet utan att ingå i någon som helst saklig prövning av densamma hemställt, att den icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda. Undertecknade, som icke kunna godkänna ett sådant behandlingssätt av detta till utskottet hänvisade ärende, få därför reservationsvis anföra följande:

Redan vid 1908 års riksdag framfördes från socialdemokratiska riksdagsgruppen yrkanden på väsentliga nedsättningar i de anslag, som begärdes vid den då företagna nyregleringen av första huvudtiteln. Vi dela alltså självfallet motionärens uppfattning därom, att på de kungl. hovstatsanslagen — vilka för övrigt i realiteten äro icke obetydligt större än vad på första huvudtiteln kommer till synes — avsevärda nedsättningar böra kunna ske. Själva uttrycket i riksstaten: 'Kungl. Maj:ts hovhållning' pekar uppenbart på att härmed avsetts icke blott ett anslag till 'Konungens personliga utgifter utan framför allt ett anslag till hans utövande av representationsplikter å statens vägnar genom så kallad hovhållning. Dessa representationsplikter kunna emellertid enligt vår uppfattning, i den mån de anses fortfarande förefinnas, fyllas med vida mindre kostnad och framför allt på ett mera tidsenligt sätt utan sådan så kallad hovhållning, som bestrides av statsmedel men är helt undandragen varje Riksdagens kontroll. Ännu mer påfallande är det oegentliga i att staten uppehåller särskild hovhållning för kronprinsen och till och med för änkedrottningen.

Vi anse således, att statsutskottet borde ha hemställt,

att Riksdagen, med anledning av herr Lindhagens motion, nr 173, ville anhålla, att Kungl. Maj:t måtte efter samråd med vederbörande taga under öfvervägande i vad mån det så kallade hovet och den i statsverkspropositionens första huvudtitel omförmälda hovhållningen må kunna avskaffas såsom av staten erkänd institution samt i samband därmed den med statsmedel bestridda representationsskyldigheten för regeringsmaktens högste representant och andra kungliga personer begränsas till vad, som kan anses motsvara verkliga statsintressen, och sålunda utgifterna under första huvudtiteln väsentligen nedsättas till bättre överensstämmelse med vårt lands förhållanden och tillgångar.»
